

הסכם הסטטוס קוו

סטטוס קוו פירושו שמירת המצב הקיים. זהו הסכם שנחתם ביוני 1947 בין המפלגות החילוניות בראשות דוד בן-גוריון למפלגות החרדיות אגודת ישראל, ומטרתו הייתה להגיע לדרך בה אפשר לחיות יחד, לשמירת המצב הקיים בין דתיים לחילוניים למרות חילוקי הדעות.

הסדר הסטטוס קוו בנושאי דת ומדינה מבטא **הסכמיות** בין דתיים לחילוניים, חשוב כאמצעי גישור בין בעלי הגישות השונות.

ההסדרים נקבעו לגבי 4 נושאים כאשר חלק מן הנושאים בהסכם הסטטוס קוו הפכו עם השנים לחוקי מדינה.

- **כשרות** - במקומות ציבוריים.
חקיקה בנושא פקודת מאכל כשר בצה"ל – 1948.
- **שבת** – יום השבת הוא יום המנוחה הרשמי. השבת תשמר במקומות ציבוריים.
חקיקה בנושא - חוק שעות עבודה ומנוחה – 1951.
קובע את יום השבת והחגים כימי מנוחה הרשמיים ליהודים.
ושבתת בו מכל
מלאכה ". אין להעסיק עובד בימים אלו, אלא עפ"י היתר של שר העבודה.
- **חינוך עצמאי** – אוטונומיה לזרם החרדי בעניין חינוך עצמאי ובמימון הממלכתי.
חוק חינוך ממלכתי – 1953.
חוק חינוך ממלכתי (1953) יצר שלוש מסגרות של חינוך: חינוך ממלכתי, חינוך ממלכתי-דתי וחינוך עצמאי. שתי המסגרות הראשונות הן תחת פיקוח של משרד החינוך. החינוך העצמאי - חרדי אמור להיות תחת פיקוח אך בפועל פיקוח זה אינו מתקיים במלואו וחינוך זה זוכה לתקצוב מלא של המדינה.
- **מעמד אישי** - נישואין וגירושין בתחום דיני אישות הסמכות המשפטית נשארת

בידי מערכת השיפוט הרבנית.

חקיקה בנושא - חוק בתי דין רבניים (נישואין וגרושין) - 1953.

מעניק סמכות לבתי הדין הרבניים לפסוק בדיני אישות על פי ההלכה. יחד עם זאת,

מכירה מדינת ישראל בסמכות בתי הדין של העדות הדתיות השונות, ובכך באה לידי

ביטוי הכרה בזכות הקבוצה וכן עקרונות דמוקרטיים כמו פלורליזם ושוויון.

הסכם הסטטוס קוו – יתרונות וחסרונות

בהסכם נטיה מהכרעות חד משמעותיות בנושאים שבמחלוקת.

יתרונות

- אפשרות לדו קיום חברתי.
- השתתפות פוליטית של המפלגות הדתיות.
- פשרה למניעת מלחמת דת שתפגע במיזוג גלויות.
- סובלנות וכבוד הדדי מתוך אהבת ישראל.

חסרונות

- מבחן המציאות נקבע ב 1947 – קרו דברים אחרי קום המדינה.
(בג"צ הטלויזיה בשבת 1968)
- מתח בשל הקפדה על קיום כל סעיפי הסטטוס קוו.